

lovforslaget, måtte være større eller mindre end de udgifter, som forureneren måtte kunne blive dømt til at skulle betale i erstatning efter de almindelige regler om erstatning (i eller udenfor kontrakt) til en grundejer, som måtte have lidt et tab som følge af en jordforening. De offentligretlige påbud efter lovforslaget varetager som nævnt andre hensyn end de civilretlige erstatningsregler og vil derfor kunne føre til forskellige resultater med forskellige omkostninger for forureneren til følge.

3.3.4 Andre spørgsmål.

Jordforureningsudvalgets flertal foreslog indførelse af et subsidiært udlejeransvar, således at udlejer hæfter for sin lejer, samt en regel om omvendt bevisbyrde med hensyn til årsagsforbindelse ved olieforurening på benzinstationer.

Disse forslag er ud fra retssikkerhedsmæssige hensyn ikke medtaget i nærværende lovforslag.

Jordforureningsudvalget anbefalede, at de af myndighedernes udgifter, der efter lovens bestemmelser kan kræves refunderet af den, der ville kunne mødes med et påbud, tillægges udpantningsret, således at myndighederne kan inddrive kravet ved fogedens hjælp, uden at kravets berettigelse forinden er fastslået ved en civil retssag, forudsat at der ikke er tvivl om kravets berettigelse. Udvalget lagde herved vægt på, at udpantningsret letter myndighedernes adgang til at få refunderet deres efter loven berettigede krav. Af hensyn til at give borgerne en øget retssikkerhed overfor myndighedernes krav i jordforureningsager følges udvalgets anbefalinger imidlertid ikke. Myndighedernes udgifter tillægges således ikke længere udpantningsret, hvilket indebærer, at myndighederne ved manglende betaling må gøres deres krav gældende ved anlæg af en retssag. Det bemærkes, at der efter de nugældende bestemmelser i miljøbeskyttelseslovens § 70, stk. 3 er udpantningsret for de udgifter, som myndigheden afholder, når myndigheden lader påbudte foranstaltninger udføre for adressatens regning, ligesom der er udpantningsret for udgifter afholdt i forbindelse med akutte selvhjælpshandlinger.

Lovforslaget indebærer således en ophævelse af den nugældende udpantningsret i de nævnte sager.

Jordforureningsudvalget foreslog endvidere, at miljømyndighedernes eksisterende adgang uden retskendelse til privat ejendom ved administration af miljølovgivningen overførtes uændret til jordforureningsloven.

Dette forslag er ud fra retssikkerhedsmæssige hensyn kun medtaget i begrænset omfang i nærværende lovforslag.

3.3.5 Forsikringsordninger

Jordforureningsudvalgets flertal fandt, som ovenfor nævnt, at den rigtige løsning ville være en påbudsmodel med ubetinget ansvar i kombination med en ordning baseret på forsikringsprincipper. Nogle inden for flertallet kunne kun acceptere denne påbudsmodel, hvis det var muligt på rimelige vilkår at afdække det ubetingede ansvar gennem en ordning baseret på forsikringsprincipper. Andre i udvalget fandt, at det ubetingede forurenersansvar under alle omstændigheder burde gennemføres.

Jordforureningsudvalget henstillede på denne baggrund, at Miljø- og Energiministeriet fortsatte de igangværende drøftelser med forsikringserhvervet med henblik på at udforme en forsikringsordning.

Miljøstyrelsen har siden haft en række drøftelser med forsikringserhvervet om indførelse af en lovpligtig forsikring for villatankeejere, og om forsikringsmulighederne for erhvervsvirksomheder.

Miljøstyrelsen vurderer på baggrund af drøftelserne med forsikringserhvervet, at det kan lade sig gøre indenfor rammerne af almindelige erhvervsforsikringer at udvide forsikringsdækningen til tilfælde, hvor der gives myndighedspåbud efter forslaget § 41. Forsikringserhvervet har imidlertid ikke kunnet fastlægge en fast præmiestørrelse herfor. Præmiestørrelsen vil således afhænge af en række helt konkrete forhold, herunder den forsikringsmæssige risikovurdering af den virksomhed, der ønsker at tegne forsikring, de nærmere vilkår i forsikringen og hvor stort et antal virksomheder, der vil tegne forsikringer.

Det har siden sommeren 1992 været muligt at tegne en miljøansvarsforsikring i Dansk Pool for Miljøansvarsforsikring (Poolen). Dansk Forening for skadesforsikring har under høringen af nærværende lovforslag fremført, at der ikke er taget stilling til, i hvilket omfang de erhvervsvirksomheder, der er omfattet af jordforureningslovforslagets ubetingede påbudsregler, allerede i dag har mulighed for at tegne en forsikring. Foreningen påpeger, at den forsikring, der kan tegnes i Poolen, er beregnet for industrivirksomheder og i sin konstruktion næppe kan opretholdes for de nye virksomheder, der bliver omfattet af det ubetingede forurenersansvar, såfremt loven får som konsekvens, at mange virksomheder vil søge sig forsikret.

Det foreslåede ubetingede forurenersansvar foreslås således gennemført, selvom der - som anbefalet af jordforureningsudvalget - ikke ved ikrafttrædelsen foreligger forsikringer, eller sikkerhed for at der vil foreligge forsikringer, der afdækker hele eller dele af ansvaret, da sådanne forsikringer bl.a. vil afhænge af en forsikringsmæssig risikovurdering af hver enkelt